

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademie výtvarných umění v Praze

Ateliér architektury

Název práce: Praha Podbaba – Transformace čerpací stanice na hybridní dům v Productive City

Autorka práce: **BcA. Anastasiia Khlebushkina**

Vedoucí práce: Prof. Miroslav Šik ETHZ Arch. BSA SIA Dr. h. c.

Odborná asistentka: MgA. Lenka Milerová

Asistent: MgA. Ing. Arch. Dominik Vácha

Oponentka: Ing. et Ing. arch. Petra Kunarová

Tématem předloženého diplomního projektu je konverze čerpací stanice Robin Oil v Praze – Podbabě na hybridní městský dům.

V průběhu analýz místa autorka zjišťuje, že problematická z hlediska urbánního prostředí není jen zdejší čerpací stanice, ale mnohem širší území přiléhající k železniční trati, kde se současná struktura města typicky neumí k železnici přimknout tak, aby místo s výhodami využila. Autorka tedy přichází s myšlenkou problém vyřešit komplexně, rozšířit původně předpokládané řešení území daleko nad rámec čerpací stanice a navrhnout dům – střechu na peróně, pod kterou uspokojí potřeby všech uživatelů a zároveň napojí přetátou urbánní strukturu.

Vymezení problematického, respektive řešeného území nad rámec předpokladu považuji za výborný přístup, adekvátní diplomové práci. I jeho následné zúžení na minimální možné ale zároveň takové, které je dostačující k řešení problému. S výsledným řešeným územím v zásadě souhlasím, ačkoliv trochu postrádám jasnější formulaci prvotního, mnohem širšího rozsahu území, které diplomantka původně považovala za nutné vyřešit.

Energický obraz domu z prvních úvah o hybridním domě – *střeše, města ve městě pod střechou*, jak jej autorka nazývá, vítám. Je pro mne příslibem svobodného a současného uvažování o integraci dopravní infrastruktury do organismu města.

Pečlivě tedy studuji předložený návrh: dlouhý, liniový dům ocelové konstrukce, rozkročený mezi nástupištěm a současným umístěním čerpací stanice pohonných hmot. Ta je v návrhu nově včleněna pod všeobjímající střechu stejně, jako obchody, sklady, dílny, garáže, skleníky a sběrný dvůr, umístěné v navržených modulárních dřevostavbách. Vše v zelené barvě, doplněné sklem. Protože jsem romantik, je mi nabízený pohled ze severu z ulice Podbabské – obraz skleněného altánu železničního nádraží, blízký. Přesto výraz domu shledávám jako silně historizující. Může takový obraz skutečně obstát jako současná odpověď, nebo chceme-li jako obhajoba teze hybridního domu v Productive city?

Svízel území kolem nádraží Praha – Podbaba spatřuji především v jeho nenapojenosti na okolí. Ulice Podbabská je od řešeného území zcela odříznuta stávajícími terénními úpravami. Chybí zde nejen fyzické propojení s perónem, ale i propojení mentální, pocitové. Autorka v návrhu

bohužel s těmito místy nikterak zásadně nepracuje, ačkoliv je, a dle mého názoru zcela správně, začlenila do řešeného území.

Stejně jako mi přijde důležitá pěší prostupnost územím, přijde mi v tomto případě důležitá i prostupnost samotným domem. Důvěryhodně působí v tomto smyslu navržené centrální „náměstí“ domu. Jeho poloha je logicky zvolená, samotný uzel je, zdá se, dobře vyřešen. V této části domu si umím představit čilý ruch. I proto bych zde však uvítala větší míru komerčních prostor. Kavárně rozumím, bike centru možná, ale kde je trafika, hladový okno a rychlý kafe? A pokud snad autorka nemá ambici je navrhnout, kde vytváří alespoň možnost je umístit, vnikne-li potřeba, o které nemůže být pochyb?

Následuje autorčino rozhodnutí, kterému nedokážu rozumět – oddělení nástupiště a parteru domu pevnou, těžkou, několik desítek metrů dlouhou stěnou, kterou nemohu prostoupit, kdykoliv potřebuji. To je přeci naprosté popření typologie nástupiště i původní myšlenky.

A tak se původně svobodný obraz přirozených toků jednotlivých uživatelů smršťuje do nabízeného rigidního a omezujícího schématu tras pěších, cyklistů a aut, které působí všemožně, jen ne logicky a komfortně.

Co se samotné čerpací stanice týče, hledám výhody jejího vtažení pod střechu domu. Jejím zasunutím se sice uvolnil prostor před domem, ale s tím se dál nestalo už nic. Tedy nic zásadního. Je obkroužen auty příjíždějícími a odjíždějícími z čerpací stanice a doplněn o nabíjecí stanice pro elektroauta. Jaké výhody tedy přesun přinesl? Je zvolené místo pro čerpací stanici opravdu ideální? Kde má benzínka být nevím. Intuitivně bych ji umístila co nejbližší vstupu do území. Tam je však třeba důsledně pracovat s terénem a stávající dopravní situací, a to v projektu postrádám. Další otázka, kterou si neodbytně kladu – je nutné, aby navržený dům byl tak striktně lineární? Není linearita právě tím parametrem, jehož uvolněním by autorka dosáhla vhodnějšího začlenění čerpací stanice a zároveň kvalitnějšího řešení předprostoru domu? Nemohla benzínka přeci jen zůstat na svém místě, a přesto nepřekážet novému provozu? Chápu, že dopravní napojení čerpací stanice v kombinaci s ostatní dopravou, stávajícími zastávkami MHD i trasami pro pěší a cyklisty je náročný úkol. Ale nebylo právě řešení tohoto problému ambicí návrhu?

Pochybnosti mne bohužel neopouštějí ani dále – je opravdu nutné stávající garáže rezidentů nahrazovat parkovacím stáním v domě na perónu? V uživatelsky cenném parteru? A sběrný dvůr? Pod střechou, která má ambici být střechou „urbánní“?

Jestliže na začátku bylo cílem autorky zapojit železniční stanici a zbytková místa u trati do struktury města, předložený návrh vytyčený problém vyřešil jen částečně. Dům je ve většině svého parteru pro své uživatele spíše bariérou. Výjimku tvoří centrum domu, hlavní komunikační uzel, který je v zásadě vyřešen důvěryhodně. Předprostor domu je však navržen velmi schematicky. Ze situace se nedozvídám nic o kvalitě nabízeného veřejného prostoru a jeho komfortu pro všechny uživatele. Vizualizace to bohužel jen potvrzují.

Ať se snažím sebevíc, výsledný návrh shledávám vzdálený od původního, svěžího a energického obrazu domu. A je to škoda.

Největší přínos diplomního projektu tak vidím v prvotní myšlence – dům jako střecha nad perónem, která pokrývá potřeby jeho uživatel, usnadňuje tranzit všech zúčastněných a přidává hodnotu poměrně svobodného využití vnitřních prostor dle aktuálních potřeb.

Přála bych si, aby autorka, jež odvážně přišla s ambicí překonat zadání, se stejnou odvahou a energií, svobodomyšlně a s lehkostí, ale zároveň s důsledností dále rozvíjela své myšlenky v přesvědčivý a důvěryhodný celek.

Přes výše uvedené projekt doporučuji přijmout k obhajobě, stejně jako doporučuji udělení titulu MgA. Navrhuji hodnocení **3 – dobře**.

V Praze dne 10.6.2024

Petra Kunarová

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Petra Kunarová', with a long horizontal stroke extending to the right.